

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Nikola Bečková**
Název diplomové práce: **Modalität im DaF-Unterricht**

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Jana Kusová, Ph.D.**
Oponent diplomové práce: doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Nikola Bečková ve své diplomové práci zpracovává problematiku modalit a možnosti jejího vyjádření v současné němčině. Z hlediska lingvistického se jedná o tradiční a opakovaně zpracovávané téma, které vzhledem ke své komplexnosti a rozsahu stále nabízí nové možnosti výzkumu. Stejně důležitá je modalita i z hlediska didaktického, neboť její správné a vyvážené zprostředkování ve výuce němčiny jako cizího jazyka je nezbytné již od úrovně A1 SERR a je součástí kvalitní výuky jazyka až do pokročilých úrovní B a C. Správné zvládnutí vyjadřování modalit v cizím jazyce je nepostradatelné a bez jeho zvládnutí není komunikace v daném cizím jazyce možná. Z těchto důvodů je volba a zpracování tématu relevantní.

Práce vykazuje promyšlenou strukturu. Je rozdělena na teoretickou a empirickou část, které spolu dobře korespondují a vytváří vyvážený celek. Přesto bych uvítala přehlednější zpracování obsahu práce – není zde na první pohled jasné, které kapitoly patří k teoretické a které k praktické části práce, od části „Schlusswort“ nelogicky chybí průběžné číslování kapitol.

Teoretická část práce sestává z kapitol 2–4 a autorka v ní shrnuje základní charakteristiku modalit, jejich oblastí a možností jejího vyjádření v současné němčině. Důležitou součástí této části práce je také vymezení terminologie. Autorka zde čerpá z kvalitních zdrojů (gramatiky i specializované odborné publikace), na které průběžně odkazuje, i když se v citacích vyskytují některé nesrovnalosti (viz níže). Oceňuji autorčinu snahu o zařazení vlastních příkladů k demonstraci popisovaných gramatických jevů a charakteristik, díky nimž autorka prokazuje porozumění dané problematice a citovaným zdrojům. V kapitole 4 „Grammatik im DaF-Unterricht“ se autorka věnuje relevanci gramatiky ve výuce DaF a problematice jejího zprostředkování ve výuce cizího jazyka. Vhodně tak buduje přechod k následující praktické části práce.

V praktické části práce (kapitoly 5–8) autorka předkládá analýzu zprostředkování modalit v učebnicích na úrovni A1 a A2, jež jsou využívány k výuce němčiny jako cizího jazyka na základních školách a v odpovídajících třídách víceletých gymnázií. Vzhledem ke zkoumané úrovni se autorka omezila na modální slovesa. Pro svůj výzkum zvolila učebnice *Heute haben wir Deutsch*, *Deutsch mit Max*, *Ideen*, *Macht mit!*, *Beste Freunde* und *Klett Maximal interaktiv*. Oceňuji promyšlenou a dobře popsanou metodologii analýzy daných učebních souborů, v níž se autorka věnuje prvnímu výskytu daného slovesa (včetně tematického zaměření lekce a uvádějícího cvičení), zprostředkovanému modálnímu

významu, metodě výuky, nácviku daného gramatického jevu a skutečnosti, zda je dané modální sloveso explicitně uváděno jako modální / způsobové (tedy určitým způsobem systematicky výjimečné). Oceňuji podrobné zpracování v textu (po jednotlivých učebnicích a následně průřezově dle jednotlivých zkoumaných oblastí definovaných v metodologii) i velmi přehlednou prezentaci jednotlivých témat v tabulkách v příloze. Autorka dochází k jasným závěrům, které tvoří ideální východisko k vlastnímu zhodnocení zprostředkování modalit ve výuce němčiny jako cizího jazyka v učebnicích a potažmo tedy ve výuce DaF. Toto vlastní zhodnocení pozitiv a negativ ale v práci postrádám, autorka se tedy omezuje na konstatování stavu a nenavrhuje případná zlepšení či alternativní varianty.

Jazykově je práce na velmi dobré úrovni, lze nalézt malé množství drobných gramatických chyb či překlepů. Text práce je čtivý a stylisticky odpovídá typu předkládané práce.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům, jež jsou na tento typ práce kladeny. Nikola Bečková prostudovala kvalitní a aktuální odbornou literaturu k danému tématu, současně se ale dopouští zbytečných chyb při její citaci:

- Seznam literatury není seřazen abecedně (viz Trávníček na konci seznamu).
- Některé publikace citované průběžně v textu práce v seznamu literatury chybí. V seznamu literatury autoři sice citováni jsou, je u nich ale uváděn jiný rok vydání či další autor. Vysvětlíte tyto rozpory během obhajoby práce. Jedná se o Diewald 2013 (str. 12), Narrog 2005 (str. 14), Nekula 1993 (str. 32 a 33), Helbig 1993 (str. 35 a 36).
- Gibitz 2012 (str. 35) je v seznamu literatury zařazen v internetových zdrojích, v textu by tedy měl být kvůli přehlednosti citován jako URL1.
- U publikace Faistauer und Fritz 2008 (str. 35) je v textu a seznamu literatury opačné pořadí autorů. Je zapotřebí citovat autory ve stejném pořadí, aby byl zdroj dobře dohledatelný.
- U některých příspěvků ve větších pracích (sbornících, kolektivních monografiích či časopisech) chybí údaj o stranách, na kterých lze příspěvky nalézt.

Otázky k obhajobě:

1. Formulieren Sie aufgrund Ihrer Lehrwerkanalyse Ihre eigenen Schlussfolgerungen zur Vermittlung der Modalverben im DaF-Unterricht. Finden Sie die Vermittlung angebracht? Gibt es Ihrer Meinung nach einige Schwachstellen, die zu verbessern wären?
2. Äußern Sie sich bitte zu der oben angeführten Kritik der Arbeit mit der verwendeten Fachliteratur. Legen Sie ein korrigiertes Literaturverzeichnis bzw. andere Korrekturen vor.

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným pozitivům i negativům navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Datum: 11. 8. 2018

Podpis vedoucí diplomové práce